

Landskap: Blekinge län
 Härad: Madesjö
 Socken: Lillhärdala
 Uppteckningsår: 1932

Upptecknat av: P.G. Ritterman
 Adress: Lillhärdala Halmstads
 Berättat av: Anders Israelsson
 Född år 1849 i Lillhärdala Gåleboda

Uppteckningen rör sig om hur man fick sig en trallning. "Se
 Anders Israelsson berättar om hur man kunde skaffa sig
 en trallning under de tider då traller ännu fanns till
 i dessa byggor, ja så däri gick te få så sätt att man
 måste uti förra hand ställa dät så att man kunde
 hamna åt att ställa sig i gnast med en trallvinna
 d v s uti sin helhet ett i h trall, och dät måste vara
 en yäva i finurlig man till dät, man dät var ju
 inte så bätt att hamna i hantahit med en sådan dels
 lämplig att trallhvinnen var ofantligt strängt ber-
 vaka add istav de manliga trallen och dels lämplig
 att de finurliga trallen var mycket smygga för
 vanliga mardar ty de var räddla för skott och knutlachet.

TILLFÖLJEMÅNGA
frågan 36
ett uram fajgete

Skriv endast på denna sida!

och även för andra skyddssartishålor som alltid varit
färfädar varit beräpna med under sin vistelse uti
markarna, och därpå var det ganska svårt att komma
ut i beröring med ett hvenligt troll, men si
täta varselhål var mycket begivna på de vanliga
och fullständiga markarna som var uti all sin helhet
av röda mänskabblod och av mänskars föddla
try de nille fjärna humora uti samlag med där dels
därpå att trocken örsade avel mellan troll och mä
nskra och dels därpå att då en mark hade vroitt idag
med ett hvenligt troll, så blev man genast färdig
ladd och sände endast efter hvenliga troll till sin
förräder, och földen blev där att man övergav
det hvenliga hänt uti mänskligt hänsende sitt
och där andra földen blev där att man helt än
helt blev ett fullständigt troll påhv uti sin fö
rilelse och kunde icke mer vistas bland mänskars.

LUNDs UNIVERSIT
FOLKMINNESARKIV
TILLFÖRLITLIGT

män för detta ^{läge}, för si man hade endast till
att besöka en trollpacha utan mänskligt varspräng
och meddelat häne sitt förhållande och sin avsikt
till att rymma sig en trollring, då fick man en troll
knuta utan trollpachan som man skulle leva uti
ett hapsatt snöre på brodetet si sva trollpachan
ställd dät på horam, man fick icke se efter vad
dåna trollknuta innehåll, och ej häller fick man
tala om eller visa dät för vare sig mänskao eller
troll, då hade dät icke någon värdan, man fick
ärslägga en "banho" läva via nio dalar, i årtäckning, för
att man fick ha läana knutan under nio dygn, man
skulle besöka trollgrrottan en gång varje dag under
däpta nio dagar och under tiden göra sig väl hemma-
stadd och i god gäst hos trollhuvinnorna, och visa sig
häv uti en av däm, som efter tre dygn gett följd
hemma på hemfärden och under tiden uti allt uppfölde

Skriv endast på denna sida!

4

trallhvinnaas velja, man skulle alldraig låta förtä
i vad avsicht man yrde däppa besök, man hålla sig
vänshaplig och behofstansvärd mot denna trallhvinna,
man hadde icke någor rike att gå till måttes så länge
man var på sig denna trallhustru ogravverad try
trallen hadde alsi icke någor mact över hanom efters
der denna tid, på nioande dagen fisk man en sådan
trallring utan där trallhvinna som man låttrade
älska och som fälyde hanom på sina hemfördar, man
behönde icke bedyga om ringen man fisk där måte
munt utan till att yäpa ringaste på tåring härom,
dåt skulle man ha till att skydda sig med mot de
mantiga trallen om man skulle vänt ut för där
då man var på besök som sedermore skulle fast
sätta genom måten på beständna dagar och tider
man skulle hanna ärlha sig vad man ville si
skulle dåt händas och allt vad man önskade sig skulle man få

Skriv endast på denna sida!

TELEFONINSLAGT

ga si man haade oksja frambringa de mäst andebla troller
 hanstar med dän ringen, man haade ställa till nöchting
 hammede uti trollhast bland mänihsvarra, yäva sig
 öppnlig mitt upp i samlingen och plaska fram åshådor
 så att vad de har på sig i fischorna, sijam planbäckar
 blockvar, huvor, ya allt vad man ianehadde utan att man
 sig eller viste ett grand vad dät hamatt, man han-
 de ställa till falk näverhamedi för de lässamlade mä-
 nihsvarra då man plaskade fram allt vad de utan
 någott retande lade påtvaratt, då man undersökte
 i sina fischor var allt banta, man si lade han upp
 dät på ett bord och man fisch i gänhanna var och
 en sitt dät var värligen ett stort sjöspel, man
 haade utföra med en sådan trallring, som man
 inte yäo maken till i våra dagar, man haade oksja
 förrånda i syn på mänihsvarra, t.e + då han höp
 upp på en stor timmardöch tykta man att han

Skriv endast på denna sida!

hopp in i den ena ändan och ut igenom den andra
på stachen, så han gärde sig oցyflig för dām, då han
hopp upp på stachen, och alla tyckte att han hopp in i
stachen, han hande sätt till sig att man tyckte att
man vände uti vatten och begärde till att dra upp
benkläderna och kvinnorna sina holar, så man
hande gärda vad man ville för trollkarlarna där man
var inre havare än in sida till vinterdagen som man
hade kommett uti vatten till trollen i direkt mān sā
hade man fått genunga dāt stora vägtyckell och
sätta sitt liv på spel, för om man kom till dat ons-
skade resultatet, mān sā blev man obhärlig även
övar trollen, mädel där mācht och de förhällnings-
reglar som han fick uti den trollvintern som
han sā fint genana trollkarlens galp hade övarlistat,
mān man måste obhärlig under kantfallen ger hålla
trollvintern sällskap i washen vid de tider han bestämde.

Skriv endast på denna sida!

RE TILLFÖRLITLIG

Slékinge
Medelstad hed
Tillhöövda S:a
1938

Upp. P. G. Petersson, Tillhöövda Hållnäs
Ber. And. Tillskriftion 3591
Född 1849

104

LUND UNIV
FOLKMINNE
ARKIV

man si där var stor vätta mäd där troolloingen på
många sätt föst och förvit där fö att man hande ier
taga troollagna huvnar och bavar som levivett brastföda
som ofta färehom under farfadernas tid om man icke
hätt en sträng tillsyn avar dom, och under alla färtällan-
der under dain tid de bögi barnsäng, lät gäste intet
vard shyrd vätyjördar man vidtig sā nog fannade därra
troollgäbbe tillfälle i släpade huvnar mäd sig eller
itme stane utfäuste vältä hitt mäd häne, di gich till
och med red yean spälva sharsleksipan och valoffna
de sig på häne om han var ensam med sitt nypörla
barn i stupan, man si där som hade troolloingen han
hande utav mensta kvarn åt värämota ex sidan huvina
eller bavar som ha blekt tillfjungataget och infäst uti de-
nas gratta i intet nog med dat, han befallde endas att
troullen skulle uti beroende ställning åt värälla huvnar
eller barnett åt hadatt till där platt där di hämtat sitt byter.

MINDRE TILLFÖRSLIN

Skriv endast på denna sida!

si man hade machten övar trocken så länge man var
innehavare av denna trockring, man hande med den
bruna där utom den so her där di hade sitt läger
med denna ring med sig hande man spåra med trocken
vad man behagade, ty han hade fått den machten i var
de med ringen utav trocken man fåt där av hanam
visade häxleken shall, dat hande vid ett tillfälle här i
vartanmila att en piga blev trallagen då han skulle
hämta hætunen, i si dat hande under min försttid dia
hade dat trall i antanmila nä. si då viste man och
dat han sig inte bättre än att pigan rämake mot en
trallgabbe sann fört välfärde sig på hænne och sedan
tag han hænne med sig till sitt läger där trocken bad
det si pigan hade varit ofarligtid och inte tagett på
sig de flygdsätyärda som man i regel måste ha på
sig dia man var ute i markarna, och för den shold
klev pigan ett bygel för trocken just denna gången,

Skriv endast på denna sida!

DIREKT
TILLFÖRSLING

man sätte efter hände under tre dagar utan resultat
 då förestod man att hon hade blivit trolltagen, man gick
 till en gammal trollpacka i h. trollbanta som även var
 blöd, och hon saade att pigan levde och befann sig i anta-
 nä, och att trollen hade rävatt bort hände, man att
 hon inte kunde ta där hände, man att hon skulle stå
 vid en som hade en trallring och hon skulle komma
 hem med hände på varande dag samt med trollgobben
 som taget hände, och som hon saade hängde det, si där var
 yanne må trollingen som hade macht över trollen
 i antamala rät, denare trallyanne drog sedan bort
 trollen från därva och red, och så var man fri från
 där en långel tid, man sa flätte det i det trall
 som icke fick nigen varactig bestad där, för
 si inom hant halm där det en gatleparmy som tog
 rävett uti berättning och därvar därra trollen på läppen, try dätta
 rät var avstigit för gättar, efter som rävett är ocknatt av
 begärleken

Skriv endast på denna sida!

yo si då talas om rätt myschett var trocken eyäntliges
var försäts i deridat, i då är latt förförar all i för-
ställt enligt våra förfädars uppfattning och berättelser
si var dat ett efterblivett uråldrigt falm som på ^{MÖDRE TILLFÖRLITLIG}
eller annat sätt blivit undantagna och tillhöra-
satta utav de införlitande och påtvängorna falmer ut
av andra fallahammar utav annan nationalitet och
läriqnam sich däss. In trocken taga sin tillflykt
till de stora urshagaona och beröda sina bostader
under häng och höydar, långt avläckt från andra mä-
niskobebningar, och levde utan relian och kristendom,
och anspredd från alibi som tillhårde senilleperson och
hollbur och var dyupt fallna uti ráhet och hemdveten-
het, spät om, basigt under dyuren, man där gav sig
tillrynes att de andai hade någatt förtand, på sätt som
man här kan betyga efter våra förfädars sanna be-
rättelser, på sätt att däss brattmänishor hade förtand —

om att sjöla från mänskorna under nattetid, ja
 icke allens matvaror och hädar,جو dat var ju så
 gängbaat och gängse att trullen vad förmåna och passade
 till däle där dat var någatt få före, så som vid beroed
 ning av någatt västbered, såsom vid högtider då man
 slachtade hovarter och hadde myrhett med präktiga
 matvaror för rätta och där beroed stod uppdragnade
 brände allt där fann till förmånen mitt under ögonen
 på mänskorna, si trullen lade sina trollringar
 och trollpåsar, samt med trollhatter, och få äoniof
 allt vad du hade på sig brände trullen på blinda hatt
 med så att man varken sät, härd, eller ristte någott
 om sig för än man var beroedna och allt omkring
 där var kastad då man återfick sitt syn och far-
 miga vilken sittatippan man hade varit uträddha
 för från trullens sida, ty därra hade stor förråga
 till allt sam gich under trullens ster fortliga expirerant.

Skriv endast på denna sida!

varför hande trullen vara sär rika på silver och guld?...
 ja si då var du allt ingenting att undra på, för si därför
 gick inte an för maniskerna under den gamla värna
 trälldomstolen, att shaffa sig någatt vädefalt utan
 att man hade de shyddotcklar som var nödvändiga
 och därför hade man där sedan fört sig att hilstläggda
 allt vad man hade som var värde uti med de re-
 spächtiva shyddvärldarna uppe på dät hela sava
 bestad uti vädestål, mittlår, bygghård uti en trähård
 tapprala, upp slagen sax, salmbåk, fänabrot, osv.
 vad allt därför såsom shydd förmidde icke trullen
 tillenna sig de värdesaker som varit påvarade uti
 histan, då fälte däm icke tröllingen eller någatt
 annat föremål av någatt slag, men däm som inte
 hade dessa förrvaringsartiklar så blev man bestulen
 på sira drygripar utav trullen på dän tiden, där shall
 man inte undra på att trullen var rika på silver och guld,
 INDIRRE TILLFÖRSLIGI

Skriv endast på denna sida!

113

män dät stannade icke därmed di var och sā fätysta
uti att spåla hoppar, vässing, tenn o bly som användes
till mat- och malmhäl, och därpå hade trullen stannat
där utav sådana husrörel, dät var dät svåraste för
de gamla avlidne fästarna att manna påvarva sin ^{MINDRE} INVENTAR
inventariar som man begagnade under dagligt bruk
tig på kvällarna var trullen förraen och förlag sig
mäst vad som aldringsligt var på giodorna även
tre tur stal trullen på di platthor där man icke hade
skälla på någor ha uti påhopen eller fästornen
eller och sā mäste man klippa ett stort hant i häret
utlättar länden på dunsen, hade man inte skälla sā
hängde man fast ett dygur en byällra, tig malm skalle
dät vara uti bröde omhallan och byällrar, tig där han-
gen hande icke trullen förra, aftar som dät hade lik-
het med hirshorn och hörn och på där grund stal
icke några härl eller andrah saker som innehållt malmsyndigheter

Skriv endast på denna sida!

i si här dat andra si man de mer försöka att trocken hade
en ingång om de var till behöring of utdöd och att di döder
var trocken på att röva at sig huvunnar och leva för att
på detta sätt under framtiden ha varna från alla sin stam
dat bevisades gott däriigenom för dat första om man hörde
alltdeig talat om att trocken är full mardar eller gossebarn
dåm avskyddade där däremot, man huvunnar och flickebarn
var trocken myrhett ravgöriga efter och dat var ya ett
stort bevis på att trocken obåda ville vara en jen härdiga
hästhane var huvunnanet, och på detta sätt genom egent
smak med de tillfängata gra huvunnorna fåroha och
fåradla sin trocken med så att di inte allt föro fast
shulle förintas och denna undan här har man ett myc
hett stort beris som tydar harpå di man tankar på
hantrovade huvunnarna som hade hammet till fämlie
inialden, däru huvunnor var alltdeig utkalla för vild
av trocken, utan trohet om däru flydde trocken undan fört

Skriv endast på denna sida!

MINDRE TILLFÖRSLI

och ännu ett bevis som talar för sig om tratten förtärd
och utskräp om mänskhoftaden, ty då en tillhörgatagen
hvinna hade avordneth rith partinioade icke bleve han
utriädd från tratten nästan t o m framförd till nä-
gra mänskhoftning, så att där åtö skulle få hamma
i umgång mä mänskhoft, dvs. att där var en sådan hvin-
na utsliten och förtärd att både hrapligt och valligt
hängende om de munde leva över till dän tiden uti
sin fängenshaf paf tratten, män då var en sådan hvin-
na si väst åtgärden si han var oduglig och förtärd
för hela sin återstående levstid, och förtärdet var uti
det närmaste fävannet, män uti vissa fall munde
man paf upplysning om tratten tillvaro och det var för-
händande mä i sådana bartråvade hvinna samt tratten
stora väta och bräfliga hraplyg nad ynt emot de na-
turliga mänskhofta, mör uti yxälva utbildningar lika
som vanliga mänskhoft, dock myk hatt större och bräftigare,

Skriv endast på denna sida!

ja si våra förfäder talade mycket om särskilt hovaptiga
 och mycket stora befolkning i h. yttre världen och talade
 om att dessa hovaptiga männa hämtammade utav en haor-
 ning från trallgobbar och naturliga huvudnor och där har
 alltid sätta sina röntigheter ty där hande ofta under de
 i tiden av äldre förfäderna tid att man fick taga emot
 gossebarn som var avkommna utanför deras bosättningar där
 någon huvud hade blivit bortnöd under föregående
 åren och sådana huvud tog man hand om och uppfatta, där
 gossebarn växte och levde gott och blev starka och hov-
 aptiga än alla andra huvudar och blev alltjäde vanliga hov-
 larnas övarmän, man hade god huvudtår och stell sin-
 ne, och var mycket behärskade och tillbärdade gagna och
 var i h. respektinna på sig att man var mycket begiv-
 na på fäkt och ville yraka på egen hand upphölla sig
 att slänga ned, och ville yraka leva utestående utav
 jacht och fiske och hade sitt största intresse på slagen fäkt,

Skriv endast på denna sida!

ga si uti bärjan på denna berättelse talades om hur man
 fäkt sig en trollvixen och att där s.k. trollbyggen hade brått
 med i berättning av en sida. han blev måd tiden en
 ganska farlig man för den allmänna säkerheten, för ty
 han hadde föra vad han ville på länge han hade sin troll
 visor, men så hände det märkvärdiga uti där säkerhet
 att han en kväll fäkt besökmade varje by i området
 han ville stanna över natten uti hans täckliga skjorta
 tillhett och beväpnades häne, och efter han troddlycka
 varit ensam och allt krig hade fast vägna huvudet han
 låg under sin lid. Gi tyckte där var honas huvudet
 att han önskade behålla sitt med trollbyggen, men uti
 sin häpnad eller måndanda glädje glömde han bort
 att förga, efter viuva där vid huvudet huvudet var och
 som redt var att förga varför han varit lammade ifrån.
 han händeligen i huvudet där troddlyckan huvudet gick
 för många äf sedan hade fritt där yttre värde trollvixen.

Skriv endast på denna sida!

ANDRE TILLFÖRSLAG

ty han hade förrödrat utseende och var nu mykhet
och vane är fått ja trallyan leva nu stått över
sin förröga uti sin härd, och snörl var sin troll-
ning som han genom hst hade bekräftt uti besittning
utan genom en mäktig trallhvinna som han yrde
behant sig med en gang i tiden, och nu var det han
gjälreda under hans livstid, yanne förestod icke vad
denna vart för en hvinna som nu bekräftte hanom och
på denna sätt munde förvända synen på honom, han
anhöll om besök för vare huväll till vidare, och dat
gick trallyan med på med starkta förtynning, han
fortsatte sina besök varje huväll under vid drygt
drygt under hela mäktabru, man då där valda
hvinna hade hemmatt hande och slugor behöve sig
för niande gängen da hande trallyan sig bevisen
och vid vidmaren efter syn pih han till sin stora
förtynning stolt hans trallning och ja var karta.

rim var där var hvar huinan & ya nu förlorad han
dåt, ya dåt var den onga trollvinna som yngne en
gong i tiden mac l' Alphachs tillbyälp hade listat ut sig
denna trallingen som han nu tag tillbaka med him
fin list, som han av yngne blev överlistad, när han ha
räknade efter på tiden var dåt yänt på dager, nu är
sedan han hade bestimmet ringen, som han på närligt
sitt drogut sig fram med lyxeri och avan elakhet
under dessa nio åren med tillbyälp av denna trallingen,
nu var trollgammens tid till ända och inom några
fj dagar vart han försennen och han stuga stod
tom och öde, vart hade han blivit av, dåt visste man
inte, man kan väst lesta, och dåt ynglade mänishor
na övar att man blev hittil därförliga individen
som hande sitta hemma uti sin stuga och med sin
tralling utvälta allt ont han ville, ya si vien, för fadur levde
allt uti en farlig tid, slutar viro sagosman sin berättelse

Skriv endast på denna sida!